

ISTEN TENYERÉN...

SPIRITUALITÁS A MAGYAR MÁLTAI SZERETETSZOLGÁLAT PÁTYI KERÁMIAMŰHELYÉBEN

MRÁZSNÉ JÁGER JÚLIA

Absztrakt

Tapasztalatom szerint a fogyasztékos ember önmagával megbékélve, szeretetre kiéhezve keresi a boldogsághoz vezető utakat. Korlátai talán nem teszik lehetővé, hogy a társadalmi szerepvállalásban egyenrangú félként vehessen részt és akkora szabadságot élhessen meg, mint ép embertársai, de megbecsüli, amije van, és reméli, hogy mások segítségével neki is kijuthat az élet szebbik részéből. Mások segítségével. Igen, tudja, hogy szüksége van másokra, és számít a segítségükre. Sokszor érik csalódások, de reménye kifogyhatatlan, ugyanis igénye van a szép és tartalmas életre. Az alábbi történet arra tanúbizonyság, hogy milyen sok lehetőségünk van a segítségre.

Kulcsszavak: fogyasztékoság, kerámia, Biatorbágy, Hagyó József PFJ, MMSZ Egyesület

---

Történetünk valahol harminckét évvel ezelőtt kezdődött. Hagyó József atya alapította a pátyi kerámiaműhelyt 1988-ban. Az ő személye a mai napig meghatározó, életét a *Magyar Kurír* nekrológiájából idézzük fel:

Hagyó József 1932. március 18-án, Jászberényben született. Családja rövidesen Budakeszire, majd Budapestre, a Ferencvárosba költözött. A Regnum Marianum, a KIOE (Katolikus Iparos- és Munkásifjak Országos Egyesülete – a szerk.) és a Gát utcai templom hitélete érlelte meg benne a papi hivatást. Az esztergomi szemináriumban tanult, 1955-ben szentelték pappá.

Szentelése után, 1956 szeptemberéig a Bakáts téri Szent Ferenc-plébánia káplánja volt. Innen a budapest-törökőri Lisieux-i Szent Teréz-plébániára került. 1956 őszén iskolákban tartott

hittanórákat, emiatt büntetésből Esztergomba került káplánnak, de onnan is visszajárt a fővárosba, a regnumos paptársakkal tiltott lelkipásztori munkát végzett az ifjúság körében.

Az 1961-es regnumos perben „a népi demokratikus államrend megdöntésére irányuló szervezkedésben való tevékeny részvétel büntetéseben” bűnösnek találva két év börtönre ítélték, ami az 1963-as amnesztia miatt néhány hónappal lerövidült. 1964. december 8-án ismét letartóztatták, és az 1965-ös regnumos perben négy év börtönbüntetést kapott.

Rabtársától, Lénárd Ödön atyától hallott először a Jézus Kistestvérei szerzetesrendről. Szabadulása után nemigen vállalt nyilvánosan papi funkciót, a munkás emberek egyszerű életét élte, volt rovarirtó és kazánfűtő, készült a szerzetesi életre. 1980-ban titokban tett életre szóló szerzetesi fogadalmat, és volt haláláig egyetlen magyar tagja rendjének.

A Jézus Kistestvérei közösségének hivatása figyelni a társadalom peremére került emberekre. Így talált rá Hagyó József a sérültekre, és alapította meg 1988-ban a pátyi kerámiaműhelyt, majd a Kemence Alapítványt, amellyel egy már nagy tapasztalattal rendelkező francia közösség, Jean Vanier Bárka közössége mintájára megalapozta a fogyatékkal élők nappali ellátását Biatorbágyon, a Táncsics utcai foglalkoztatóban.

2013-ban veszélybe került a műhely, mert a munkáltató bezárta a biatorbágyi telephelyet. Jóska bácsi kérésére ekkor karolta fel a műhelyt Kozma Imre atya és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Közép-magyarországi Régiójának vezetése. A munka Pátyon, a Szeretetszolgálattól kapott házban folytatódott, ahol a fogyatékkal élők biztos munkahelyre és nyugalomra találtak.

A pátyi műhelyben még a halála előtt egy héttel is együtt dolgozott a sérültekkel. Kisgyermekes családok számára mutatott be szentmisét, élő és rendszeres kapcsolatot tartott a családokkal, segítette őket. Sok család kicsinye és nagyja hozzá járt lelki beszélgetésre és szentgyónásra. Sokan szinte családtagként kötődtek hozzá.

2000-től a biatorbágyi Gizella Otthonban lakott, az öregeket sorstársainak, barátainak tekintette. Gyakran vállalt kisegítést a biai és a torbágyi plébánián. Rendszeresen fordította Charles de Foucauld, Jean Vanier és René Voillaume írásait, valamint szerzetesi közössége francia nyelvű kiadványait. Alapító tagja volt a biatorbágyi Pászti Miklós vegyeskórusnak.

A helyi társadalmi és kulturális életben való részvételéért 2005-ben Dévay Gyula közművelődési díjban részesült Biatorbágyon. A Mindszenty Társaság 2006-ban Mindszenty-emlékéremmel tüntette ki. Pest Megye Önkormányzatától 2007-ben „A szegényekért és az elesettekért” díjat kapta meg. 2013-ban lakóhelye Biatorbágy városért életműdíjjal tüntette ki. 2015. február 6-án az égi hazába költözött.

Jóska bácsi (mert mi csak így hívtuk) tehát kiválasztotta ezt a közösséget, munkahelyet teremtetett számára, kitartóan küzdött a fennmaradásáért, és végül elvezette őket oda, ahol biztonságban lehetnek, megbecsülik és tisztelik őket. A kezdetekről Mazgon Krisztina mesél nekünk, aki jóval előttem került a műhelybe, majd gyermeke születése után jó pár évet távol töltött a műhelytől, de 2014-ben újból csatlakozott hozzánk. Így emlékezik:

A műhely gondolata a Hit és Fény közösségekben született meg. Igényét a szülők fogalmazták meg. A maguk, a családjuk és gyermekeik sorsáról volt szó. Az iskolarendszerből kikerülő középsúlyos értelmi sérültek elfoglaltságáról, illetve arról, hogy szülei hogyan tudják számukra biztosítani a felügyeletet, míg ők dolgoznak. A Hit és Fény lelkesége lett a műhely életének alapja. A reggeli ima, a havonta megrendezett köszöntések, a szentmisék különleges alkalmakkor. A szentségeket felvevő munkatársakkal együtt ünneplő kis közösség. Kisgyermekek születése és a temetés is része lett a műhely életének. Tudatosan soha nem lett felvételi követelmény az egyházi hovatartozás, illetve a vallásos beállítottság. A hit mégis meghatározó volt a műhely életében, és gyakran vonzó lett az egyháztól eltávolodók számára is. Nagyon feltűnő, ha egy munkatársunk, egy keresztény kisközösség tagja elevenen éli meg a hitét, és közvetíti a közösség számára.

A Hit és Fény közösség lelkigyakorlatait még szakmai továbbképzésként is igénybe vették műhelyünk segítői. 1999-ben kezdtem el dolgozni a biatorbágyi műhelyben. Nagy örömmel gondolok ma is erre az első időre. Az a kis közösség, abban a családi hangulatú, háromszobás kertés házban. A műhelyvezető-gyógypedagógus Edittel és Jóska bácsival. Munkatársaink igen vegyes összetételben, mind a korosztályt, mind a nemzet, mind az értelmi képességeket illetően, mégis összehangoltan végezték munkájukat. Befogadtak. Elfogadtak. Kérdeztek. Mindent tudni akartak rólam. Még azt is, amit az ember általában magánügyének tekint, vagy szívesen elrejt mások elől.

A humor. Nevetni tudni magamon. Nevetni magamon velük. Ez számomra közvetíti a megbocsátást. Ha ki is akartak nevetni, mégis igaz, én is hibázhatok. És még nekem is kell bocsánatot kérnem tőlük, akiknek értelmi képességei esetleg gyengébbek az enyéimnél.

Mindenki munkatárs. Ez az alap. Hogy ki segít kit, ez nagy kérdés. Akinek a beosztása „segítő”, az valójában terelgeti a sérülteket. Segít nekik megtalálni a nekik való munkafolyamatot, illetve ha elakadnak, rávezeti őket a megoldásra. Igen, a segítő lehet, hogy átlátja, mit kell tenni, hogy egy-egy megrendelés elkészüljön, de egyedül nem tudná megvalósítani. Bizony szüksége van a sérült emberek munkájára. Így sokszor gyakorlatilag ők segítenek a „segítőnek”. Sőt van olyan munkafolyamat, melynek monotonitása számomra nehezen elviselhető, de van munkatárs, akinek ez szívderítő – és én csak ámulok.

Jóska bácsival ketten mentünk a csömöri központba. Ő még munkaviszonyban állt a műhellyel – én akkor kértem a felvételemet. Mivel már akkor is meg volt határozva a létszámkeret

– állandóan aggódtunk, hogy csökkentik –, Jóska bácsinak ki kellett lépni ahhoz, hogy én belép-
hessek. (Persze Jóska bácsi ettől még ugyanúgy dolgozott nálunk tovább, mint nyugdíjas önkéntes.
Jótevőnk. „Apánk.”) A hölgy, aki a felvételi irodában dolgozott, nem tudta, hogy milyen minőség-
ben kérem felvételemet. Meg is kérdezte: „Mint sérült vagy segítő?” Jóska bácsi talán zavarónak
találta a kérdést, és ilyesfajta humorral ütötte el: „Hát igen, nem látszik rajtunk, hisz nincs nagy
különbség...”

Jóska bácsi személye, humora, egyénisége még ma is jelen van köztünk. Emlékszem, hogy reg-
gelenként a konyhában gyűltünk össze áhítatra és megbeszélésre. Olykor bejött valaki, és köszön-
tötte Jóska bácsit. Némelyeknél ez kis rituálévá nőtte ki magát. Ilyen volt a „borostavizsgálat”,
amikor Jóska bácsi arcát megsimította az illető. Vagy a következő rövid párbeszéd: „Szia, ko-
pasz!” „Na mi van, te csúnya, ronda hajasbaba?”

Vannak szabályok, melyek a kezdetektől irányadók voltak, vagy az idők során a konfliktusok
megoldására születtek.

A megbocsátás. Ha konfliktus jön létre, leülünk és megbeszéljük. Segítők és segítettek együtt.
Ez időigényes, de azon túl, hogy tanulunk egymástól, jó légkört teremt. Látszik rajtuk, milyen
megkönnyebbülés számukra, ha kibeszélhetik magukat. Büszkék is rá, mikor megdicsérik őket,
hogy elmondták a problémájukat. Hiszen ők most fontosak, középpont lettek. Mindenkit meg-
hallgatunk. Mindenki elmondhatja, neki mi esett rosszul. De bocsánatot kell kérni azért, amivel
a másikat megbántottam. Még a segítőnek is van miért bocsánatot kérnie. Például ha nem, vagy
későn vett észre egy konfliktust. A sérülteknek jó látniuk, amikor a segítő – akire felnéznek – be-
vallja: ő is szokott hibázni. Jó látni, hogy megengedhetjük magunknak a rossz dolgokat, negatív
indulatokat. De bocsánatot akkor is kell kérni. Addig nem megyünk ki a szobából. Várunk.
Sajnos az elveinket olykor nem tudjuk tartani. Mert például egy mások között felmerült újabb
konfliktus miatt halasztást igényel a folyamat. Vagy azért, mert a konfliktus egyik alanya pszi-
chiátriai beteg, és nem akar szóba állni az értelmi fogyatékkal, aki pedig szenved, és értetlenül
áll a feszültséggel teli légkörrel szemben.

Egy autista kollégánk részletekbe menő precizitással fogalmazta meg problémáit, egészen sa-
jatos nyelvezetet használva. Átvettük tőle például a „halasztás” fogalmát. Ha letelt a megbeszélés-
re szánt időkeret, nem idegesen pufogva szakítottuk meg az eredménytelen megbeszélést, hanem
egyszerűen elhalasztottuk. És ez működött. Tudtuk, hogy innen fogjuk folytatni. Mindkét részről
megnyugtató megoldás volt ez így.

A munkabeosztás. Megfigyeltük munkatársaink adottságait, képességeit, sőt még hajlandóság-
gát is, és együtt terveztük meg a munkát. Figyeltünk arra, hogy a szükséges munkákat, munka-
folyamatokat könnyen érthetően adjuk elő. Ha az illető egyedül nem tudta az egészet elvégezni,
akkor társat adtunk mellé, aki átvette, és a további munkafolyamatokat már ő végezte.

A takarítás. A feladatokat úgy osztottuk ki, hogy itt is figyeltünk a sérültek képességeire és hajlandóságára. Persze akadnak makacsok, akik nem hajlandók bizonyos feladatok elvégzésére, de ha bevetjük az „akkor lezárjuk azt a területet, és nem fogjuk használni” szlogent, nagyobb eséllyel akad „önkéntes”. És nyilván vannak feladatok, melyek a segítőre maradnak.

Itt is igaz, hogy ha meglátom egy feladat nemességét, és úgy tálalom, akkor gyakran igen büszkén vállalják.

Ünnepeink központi helyet foglaltak el a megbeszéléseinken. Ünnepről ünnepre éltünk. Különösen kedves lett számomra, hogy a sérültek számontartották társaik és a maguk köszöntését. Ha megvolt az ünnepség, máris a következőt tervezték. Két nagy ünnepünk volt: a karácsony és a tavaszünnep (tanév végén), melyekre mindig meghívtuk a szülőket és a barátokat. A két alkalom közé esett a farsang. Edittől hallottam, hogy figyelni kell a sérültek elejtett kívánságaira. Ezek gyakran alapötletek voltak, és megvalósításuk jól sült el.

Ünnepeink mellett voltak egyéb programjaink, melyek közösségépítő erejét mindig megcsodáltam: őszi és tavaszi sétáink a „faluban”, temetőlátogatás halottak napja alkalmából vagy szakmai kirándulások nyaranta (például Korondon).

Az első időben sok segítő dolgozott a műhelyben. Ez csodálatos volt, hiszen a sérült ember azon túl, hogy emberileg is nagyon igényli mások társaságát, sokkal többet és szebben tud termelni a támogatás hatására. Segítőinknek hetente volt megbeszélésük, mely segített összehangolni a feladatokat, és közös megoldásokat találni a felmerülő nehézségekre. Szakemberek is látogattak minket, akiket a sérültek mindig barátként fogadtak, és úgy tartottak számon. Ettől még családiasabb volt a légkör, nemcsak befelé, de kifelé is.

Az a tény, hogy kevés a segítő, elindította a szülőknél a szándékot, hogy ők maguk önkénteskedjenek. Persze nem tudnak mindennap jönni, de csodálatos a jelenlétük. Valóban hiányoznak viszont a hétköznapiakban a további segítőik. Szinte valamennyi kis szoba irányításra szorul, és ha nem a segítő adja meg az irányítást, akkor egymást irányítják. Ez olykor félresikerül, és főnökösödéshez vezet.

Csodálatos, amikor a munka öröme, a munkahelyen lenni jó. Olykor bemegyünk a kész-áruraktárba, és veszünk valamit, hogy olyat ajándékozzunk szeretteinknek, amit mi magunk alkottunk. Sőt vannak kegytárgyaink is, melyeken keresztül emlékeztethetjük egymást, hogy van Valaki odafent, aki végtelenül szeret minket.

Jóska bácsi olyan alapokat rakott le, amelyekre építve nekünk már könnyű haladni. A reggeli áhítatok meghatározók. A szélrózsa minden irányából érkező mindenki leül, elővesszük a gitárt, felcsapjuk az énekeskönyvet, és énekelünk. Ezt követően vagy Bőjte Csaba napi elmél-

kedéseiből, vagy Bruno Ferrero rövid történeteiből olvasunk fel. Aztán beszélgetünk, és kihámozzuk, mire is tanít az adott rész. A megszólalók észrevétlenül is beengednek a lelkvilágukba, megosztják velünk bánatukat, örömeiket. Meglepően őszinte és kiforrott véleményük van a dolgokról. A beszélgetés után egy írott imádságot mondunk el, melyet hetenként cserélünk. Előtte azonban felteszem a kérdést, ki kiért szeretné, ha imádkoznánk aznap. Ez lehetőséget ad arra, hogy egymásért, szeretteinkért, ismerőseinkért imaközösséget vállaljunk. Őszinte válaszok születnek akkor is, amikor azt kérdezem, ki miért tudna aznap hálát adni.

Jóska bácsi pontosan tudta, mekkora közösségformáló ereje van ennek a húsz–huszonöt perces együttlétnek. Megtudhatjuk, aznap ki milyen állapotban van, kire kell jobban odafigyelnünk, ki feszültebb, ingerlékenyebb. Ezután indulhat a nap. Átbeszéljük az aznapra vonatkozó fontosabb információkat, menetrendet. Lényeges a közösség fogyatékos tagjai számára, hogy mindent időben megtudjanak, és legyen idejük átgondolni, felkészülni rá. Ha valami hirtelen esemény történik, az mindig feszültté, izgatottá teszi őket.

Krisztina már említette a konfliktusok kezelésének módját. Ezek pillanatok alatt alakulnak ki, így reagálni is azonnal kell rájuk. Ilyenkor próbálok higgadt és tárgyilagos maradni, és először megtudni az okot. A következő lépés a probléma átbeszélése, megoldások felajánlása. Ez fontos, mert a megbékélés nem jöhet létre kiút nélkül. Ezután következhet a kibékülés, a bocsánatkérés. Isten jelenléte talán ilyenkor a legfontosabb, mert az ő békessége tudja a szíveket megenyhíteni, és a szeretet lángját meggyújtani.

Isten a műhely életének minden pillanatában jelen van. Érezzük ezt munka közben is. Ő segít megoldásokat találni, megrendelőket küld, ismeretlenekből barátokat formál. Ő vezetett abban is, hogy megszervezzem az Édenkert csoportot.

A 2000-es évek végén a műhely munkatársaként feladatom volt a vásárszervezés is. Az Etyeken akkoriban zajló Pincefesztivál és Kezes-Lábos nagy látogatottsága inspirált arra, hogy kihasználjuk a rendezvények adta lehetőségeket, és ideális helyet találjunk a vásározásra.

Hutóczky Béla etyeki plébános gondolata volt, hogyan népesíthetnénk be a templom hangulatos kertjét. Mivel szoros ismeretségben volt már hasonló műhelyekkel, ő maga adta a megoldást, hogy adjunk teret a bemutatkozásra a térségben működő több hasonló profilú intézménynek. Megkeresésemre készségesen jelentkeztek az érdi, tordasi, százhalombattai, gödi intézmények, és 2009 tavaszán indult útjára az „Édenkert”.

Célunk a fogyatékos emberek értékeinek bemutatása és a műhelyekben készülő színvonalas termékek eladása. Fontosnak tartottuk a társadalom figyelmének felkeltését és érzékenyítést a társadalmi réteg iránt. Programunkat színesítette a különböző mesterségek (gyékényszövés, nemezelés, szövés) fogyatékos barátaink által való bemutatása és a gyerekek kreatív

foglalkoztatása is. Így a családok számára tartalmas élményt nyújtott a velünk való találkozás, és a tárgyakban magukkal vihették azt a lelkeséget, szépséget, amellyel ott találkoztak.

Az Édenkert 2010 adventjében a székesfehérvári püspöki palota udvarán és Budapest XI. kerületében is jelen volt. 2011-ben a Művészetek Völgyében, a kapolcsi katolikus templom kertjében is megjelentünk. A monostorapáti plébános, Illés Sándor atya segíti ezt a kezdeményezésünket. Az ő befogadó szeretete nélkül biztos nem sikerült volna, hogy azóta is minden évben visszatérjünk, most már két helyszínen felállítva sátrainkat. Akkor még nem tudtam az igazi okát annak, miért is kell ez az egyesülés, az Édenkert, mára viszont tisztán látom, hogy a csapatban való megjelenés mennyi lehetőséget ad mind infrastruktúráisan, mind mentálisan. Egymást támogatjuk, erősítjük. A nagyobb intézmények nagyobb infrastrukturális háttere a kisebbeknek is segítség, egyesek pedig jobban kiveszik részüket a szervezésből, és így egészítik ki a csapatot.

Isten tervének része az is, hogy újabb embereket küld hozzánk és bíz ránk. Amikor új ember jelentkezik hozzánk, ez mindig bevillan. Mi nem adunk fel hirdetéseket, mert akinek ide kell találnia, az idetalál. Ha helyhiány vagy egyéb okok miatt akkor nem is tudjuk felvenni, ismerkedési látogatásra elhívjuk, és tartjuk vele a kapcsolatot.

Az tény, hogy Krisztinával ketten vagyunk tizenhat emberre, és mint említettem, nagy igény lenne még több segítőre. Ezért fontos szólni az önkéntesekről is. Fentebb már arról is szó volt, hogy önkénteseink részben maguk a szülők, rokonok, akik időközben nyugdíjasok lettek, és felszabaduló idejüket ránk szánják. Nálunk közösségre találnak, és kreatív énjük is kiteljesedhet köztünk. Pénzt és időt nem sajnálva jönnek heti rendszerességgel, de akár nyaraláskor is elkísérnek minket. A másik vonal a segítők körében azoké, akiket Isten irányított hozzánk. Egyik legrégebbi önkéntesünk, Kata egy borongós őszi napon kopogtatott be hozzánk. Mentális problémáinak enyhítésére keresett megoldást, és nálunk rálelt. Több mint tíz éve van köztünk, és az a sok minden, amit együtt megéltünk, és amit adni tudtunk egymásnak, Isten igazi ajándéka.

De milyen ajándékokat is tudunk adni a fogyatékkal élőknek?

1. A figyelem ajándékát. Hihetetlen fontos számukra a személyes figyelem. Az énidő a szeretetnyelvük. Nekünk a sok feladat között időből van a legkevesebb, mégis szakítani kell a magánbeszélgetésekre, sétákra a kertben, vagy csak arra, hogy elhívjam magammal az egyik fogyatékkal élő társunkat, egy feladatot ketten csináljunk, és közben beszélgessünk.

2. A dicséret ajándékát. Minket is motivál az elismerés, de az ő esetükben ez még fontosabb. A dicséret segítségével gyógyítjuk őket. Jobb a kedvük, jobban figyelnek, jobban teljesítenek. A pozitív megközelítés és a jóra motiválás mindig eredményes megoldást hoz, még akkor is, ha konfliktusra kerül sor.

3. Az elfogadás ajándékát. Sokan tisztában vannak sérültségükkel, gyengeségeikkel, sőt ki is mondják ezeket. Fontos, hogy elfogadók legyünk, és belássuk képességeik határait. Elvárásainkat félretéve kompromisszumokat kell kötnünk. Én mindig azt nézem, hogy az aznapi állapotukhoz mérten mennyire terhelhetők. A gyógyszeres kezelés alatt állóknál ez nagyon ingadozó, amit szem előtt kell tartani a feladatok kiosztásakor.

4. A következetesség ajándékát. A következetesség kapaszkodó, amelynek mentén a munka és a kapcsolatok kezelése is jobban sikerül. Kevesebb zavart okoz, ha pontos és jól betartható szabályokat hozunk, és mindig következetesen betartjuk azokat. A fogyatékos emberek egymással való viselkedésének egyensúlyban tartásához is segítség ez. A következetesség valamennyiünket fegyelmezettségre tanít.

5. A szeretet ajándékát. Szeretetet adni és szeretésre nevelni. A harag, düh szeretettel való elsimítása, a megbocsátásra tanítás, akár saját példánkkal, akár rávezetéssel. Számtalan esetben bebizonyosodott, hogy konfliktusok csendesülnek el a megértő, szeretetből jövő szavak hatására.

6. Az érdekképviselő ajándékát. Hisz ők maguk az önbizalom hiánya és a kommunikáció gyengesége miatt nehezen tudják megfogalmazni problémáikat, sérelmeiket. Sokszor egymással vagy a környezetükben levőkkel konfliktusba kerülve alulmaradnak. Fontos, hogy ilyen esetekben melléjük álljunk, és tudásunkkal, ismereteinkkel segítsük őket.

7. Az istenkapcsolatra segítség ajándékát. Az Istenhez vezetés a bennünk élő istenhit átadásával, gyakorlásával, a mindennapokban való megjelenésével lehetséges. Erre jó a közös imádság, a szentmisén való közös részvétel, a szentségekhez járulás (gyónás, áldozás) lehetőségének megszervezése.

Végül fontosnak tartom szólni arról is, hogy a Magyar Máltai Szeretetszolgálat befogadott minket. Hét éve vagyunk a Szeretetszolgálat égisze alatt, és mivel már sok viszontagságot megélt a műhely, pontosan látható a különbség munkáltató és munkáltató között. Kozma Imre atya valóban megértette Jóska bácsi kérésének fontosságát, kész volt azonnal cselekedni, és az akkori vezetéssel felvállalni minket egy olyan helyzetben, amelyben szinte lehetetlennek tűnt megoldást találni. Minden akadályt legyőztünk Isten segítségével, és végül máltásokká váltunk.

A máltai lelkiség fogalma mélyen kirajzolódik, amikor a kapcsolatunkra gondolok. Nem pusztán szlogen, hogy „a hit védelme és a szegények szolgálata”. Ezt mi napról napra megéltük a munkahelyünkön. A védelmező, szolgáló hozzáállást a vezetőség részéről. A partneri, segítő viszonyt, amelyre mindig vágytunk. Ebben a közegben jó dolgozni, jó élni. Tudunk fejlődni, kiteljesedni, és másokat is segíteni, szeretni. Mert Isten a tenyerén hordoz minket.

IN THE HANDS OF GOD...

SPIRITUALITY IN THE POTTERY WORKSHOP OF THE HUNGARIAN CHARITY SERVICE OF THE ORDER OF MALTA IN PÁTY

Abstract

I firmly believe that a disability, whether congenital or developed after birth, is a very different condition from normal. In my experience, people with disabilities look for ways to freedom with an inner peace of mind and hungry for love. Their limitations make it impossible to take on an ordinary role and to be treated equally with other members of society, to live with a degree of freedom that is granted only to people of sound mind. They honour and cherish what they have and hope that with the help of others they can experience the better aspects of life.

With the help of others! Yes, they are aware of their dependent nature and expect help accordingly. Often they experience disappointments and letdowns but still there is hope in them because they want a beautiful life full of things that are really important. This story is a clear proof of how many ways we can help them!

Father József Hagyó dedicated his whole life's work to this very service, and in the meantime laid a foundation that is so guiding and unequivocal, that it clearly shows His followers that by walking with God and asking Him for help, we always have the possibility to make Them happy.

Keywords: disability, ceramics, Biatorbágy, Hagyó József PFJ, HCSOM Association

Mrázné Jáger Júlia

Keramikus, négy leány édesanyja. Keramikusvégzettséget szerzett 2008-ban. Az Artchanka Ősművészeti Agyagműves Egyesület tagja. 2013-ban gyógypedagógiai asszisztensi képesítést is szerzett. 2013 óta a Magyar Máltai Szeretetszolgálat megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató pátyi kerámiaműhelyének vezetője. A Kemence Varázsa Közhasznú Alapítvány kuratóriumának tagja. Az etyeki római katolikus plébánia képviselő-testületének tagja.

